DNA – ett verktyg för släktforskare

SeniorNet Salem

25/2 2021

Lil Sandin

Innehåll

- Släktforska med DNA – Föredrag Peter Sjölund
- Varför ska jag göra ett DNA-test?
- Tre typer av DNA-test
- Vilken typ av test skall jag välja?
- Syfte
- De mest vanliga testföretagen
- Jämförelse av testföretagen
- Gedmatch
- Autosomalt test - Det här får du/Det här får du inte
- Tänk på….

Innehåll

SeniorNet Salem

- Lästips/Hemsidor/Facebook-grupper
- Hur ser matchningslistan ut i FTDNA resp MyHeritage

Släktforska med DNA
– Föredrag Peter Sjölund

SeniorNet Salem

- Peter är DNA-släktforskaren som fått tiotusentals personer i Sverige och Norden att DNA-testa sig för att utforska sin släkt och sitt ursprung.
- Han brinner för att göra den komplicerade DNA-tekniken tillgänglig på ett enkelt sätt för alla och delar med sig av sin kunskap via föreläsningar, böcker och kurser.
- Han är även rikskänd som den släktforskare som löste dubbelmordet i Linköping.

SeniorNet Salem

Varför ska jag göra ett DNA-test?

- Verifiera din traditionella släktforskning
- Hitta fader okänd
- Få kontakt med släktingar världen över
- Kartlägga släkten bortom skriftliga källor

Tre typer av DNA-test

SeniorNet Salem

Autosomalt DNA (alla)

- hitta nu levande släktingar (upp till 5-10-männingar) via **alla** grenar i ditt anträd

Y-DNA (män)

- hitta andra testade personer som är släkt med din raka fädernelinje via sin raka fädernelinje
- få reda på hur din rakt uppstigande fädernelinje migrerat från Afrika för 100 000 år sedan

mtDNA (kvinnor och män)

- hitta andra testade personer som är släkt med dina raka mödernelinje via sin raka mödernelinje
- få reda på hur din rakt uppstigande kvinnolinje migrerat från Afrika för 100 000 år sedan

Tre typer av DNA-test forts

SeniorNet Salem

Var och en av testtyperna har sina fördelar, beroende på ditt syfte

Kom bara ihåg att det är viktigt att du har en bra släktforskning via vanliga källor i botten!

Ett DNA-test kan bara visa ***att*** två personer är släkt och ungefär på vilket avstånd. För att veta ***hur*** ni är släkt krävs en släktutredning via traditionell släktforskning.

Vilken typ av test skall jag välja?

SeniorNet Salem

Det beror på.....

- vilket syfte du har!

SeniorNet Salem

Syfte	Family Finder	YDNA	mtDNA	Kommentar
Verifiera din pappersforskning	2	5	4	Kräver tester av många personers YDNA och mtDNA för att verifiera flera grenar
Hitta okänd fader inom 2-3 generationer	5	Se nedan	Se nedan	Bäst är om man har en misstänkt, vars släktingar man kan testa. Men man kan ha tur även utan en misstänkt
Hitta okänd fader längre än 2-3 generationer tillbaka. *Om barnet till den okände fadern var en pojke som har manliga ättlingar*	3	5	0	Bäst är om man har en misstänkt, vars släktingar man kan testa. Men man kan ha tur även utan en misstänkt
Hitta okänd fader längre än 2-3 generationer tillbaka. *Om barnet till den okände fadern var en pojke som inte har manliga ättlingar*	3	0	0	Bäst är om man har en misstänkt, vars släktingar man kan testa. Men man kan ha tur även utan en misstänkt
Hitta okänd fader längre än 2-3 generationer tillbaka. *Om barnet till den okände fadern var en flicka*	3	0	0	Bäst är om man har en misstänkt, vars släktingar man kan testa. Men man kan ha tur även utan en misstänkt
Hitta nu levande släktingar, 3-15-männingar	5	2	1	
Få fram ett helt släktträd ur ditt DNA	0	0	0	Det går inte att få fram ett färdigt släktträd ur ditt DNA. Krävs alltid pappersforskning i botten
Ha roligt och hitta nya släktingar	5	5	5	Du hittar garanterat nya släktingar och gör nya spännande upptäckter!

De mest vanliga testföretagen

4 aktörer:

Ancestry
Family Tree DNA (FTDNA)
My Heritage
23andMe

Ancestry

SeniorNet Salem

Baserat i Provo, Utah, USA

Hemsida - svenska

Störst databas - men mest amerikaner. Bra när man söker emigrantättlingar i USA

Krav på betalt abonnemang för att se alla resultat och verktyg

Typ av test: Autosomalt

Family Tree DNA

SeniorNet Salem

Baserat i Houston, Texas, USA

Hemsida - engelska

Favorit bland många släktforskare och det företag de flesta i Skandinavien använder. Bra täckning i övriga Europa

Man betalar för DNA-kit och eventuella uppgraderingar från autosomalt DNA-test till Y-DNA/mtDNA och nytt prov behöver ej skickas in för de analyserna (sparas i 25 år)

Inget krav på betalt abonnemang för att se alla resultat och verktyg

Typ av test: Autosomalt, Y-DNA på olika nivåer, mtDNA

My Heritage

SeniorNet Salem

Israeliskt företag med miljontals släktforskare över hela världen som kunder

Hemsida - svenska

God täckning i Europa och Skandinavien

Krav på betalt abonnemang för att se alla resultat och verktyg

Typ av test: Autosomalt

23andMe

SeniorNet Salem

Baserat i Kalifornien, USA

Hemsida - engelska

Erbjuder även test som inkluderar information om olika sjukdomsgener och hälsoaspekter

God täckning i USA och Europa

Inga krav på betalt abonnemang för att se alla resultat och verktyg

Typ av test: Autosomalt

Jämförelse av testföretagen

SeniorNet Salem

Jämförelse av testföretagen

	MyHeritage	Family Tree DNA	23andMe	AncestryDNA
ALLMÄN INFORMATION				
Webbsida	myheritage.se	www.familytreedna.com	www.23andme.com	ancestrydna.se
Metod för insamlande av DNA-prov	Svabba insidan kinden	Svabba insidan kinden	Spotta saliv i en liten tub	Spotta saliv i en liten tub
Förvaring av DNA-prov	Ja, tills vidare	Ja, tills vidare	Ja, tills vidare	Ja, tills vidare
Beställning av test från tidigare insänt prov	Nej	Ja	Nej	Nej
Projektgrupper	Nej	Ja	Nej	Nej
Sätt att kontakta DNA-träffpersoner	Genom inbyggt meddelandesystem	Emailadress som DNA-träffpersonen angivit	Genom inbyggt meddelandesystem	Genom inbyggt meddelandesystem
Genomsnittlig kunskapsnivå släktforskning	Hög	Hög	Låg	Medel
Kan ladda upp GEDCOM	Ja	Ja	Nej	Länk kan skapas till släktträd hos Ancestry.se eller annan Ancestry
Kan ladda upp rådata från andra företag	Ja, från FTDNA, Ancestry DNA och 23andMe	Ja, från MyHeritage, Ancestry DNA och 23andMe	Nej	Nej
Storlek på databas (mars 2019)	ca 2,5 miljoner	knappt 2 miljoner	drygt 5 miljoner	mer än 10 miljoner
Andel europeiska testpersoner (uppskattat)	30-40%	30-40 %	10-20 %	5-10 %

Gedmatch

SeniorNet Salem

Gedmatch är den ”öppna” databas dit du kan ladda upp dina DNA-data från ett test hos något av testföretagen

Då får du matchningar med andra som laddat upp sina resultat från andra företag och där finns också bra funktioner för att jämföra personers DNA-matchning i detalj och mycket annat

Kan bl a användas av polisen i jakten på grova våldsbrottslingar eller oidentifierade mordoffer

Ditt autosomala DNA-resultat - det här får du

SeniorNet Salem

Lista med andra testade personer som har någon del av sitt DNA identiskt med ditt DNA

Släktmatchningar blandat på både din mammas och din pappas sida

DNA-företagen har olika verktyg för att närmare ta reda på hur släktskapet ser ut och hur man kan räkna ut om det är på mamma- eller pappa-sidan

Etnicitetsuppskattning

Ditt autosomala DNA-resultat – det här får du **inte**

SeniorNet Salem

Färdigt släktträd

Dina haplogrupper

Tänk på!

SeniorNet Salem

- Ett DNA-test ljuger inte
- Okända släktskap kan dyka upp
- Oönskade släktband likaså
- Är vetskap om genetiska sjukdomar/hälsoaspekter önskvärd?

Lästips

SeniorNet Salem

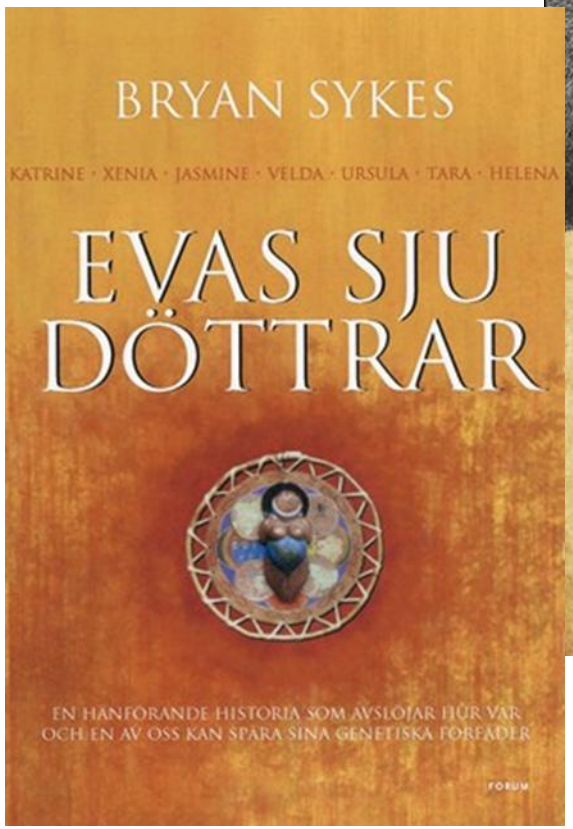

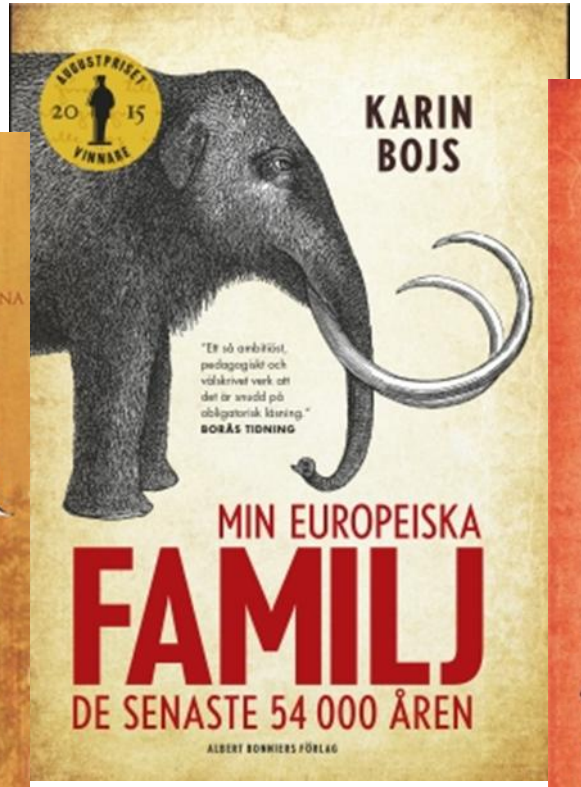

Lästips

SeniorNet Salem

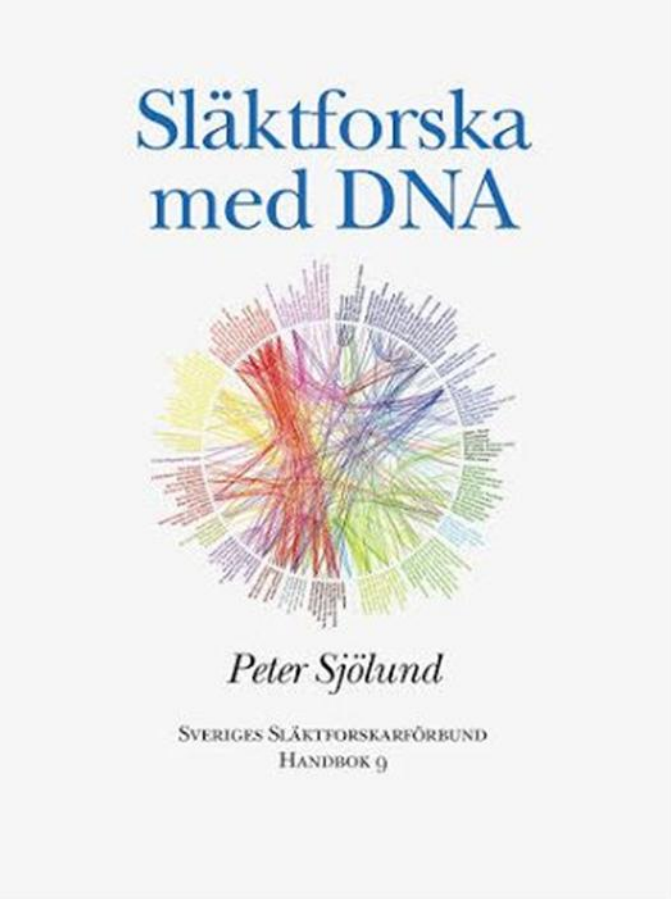

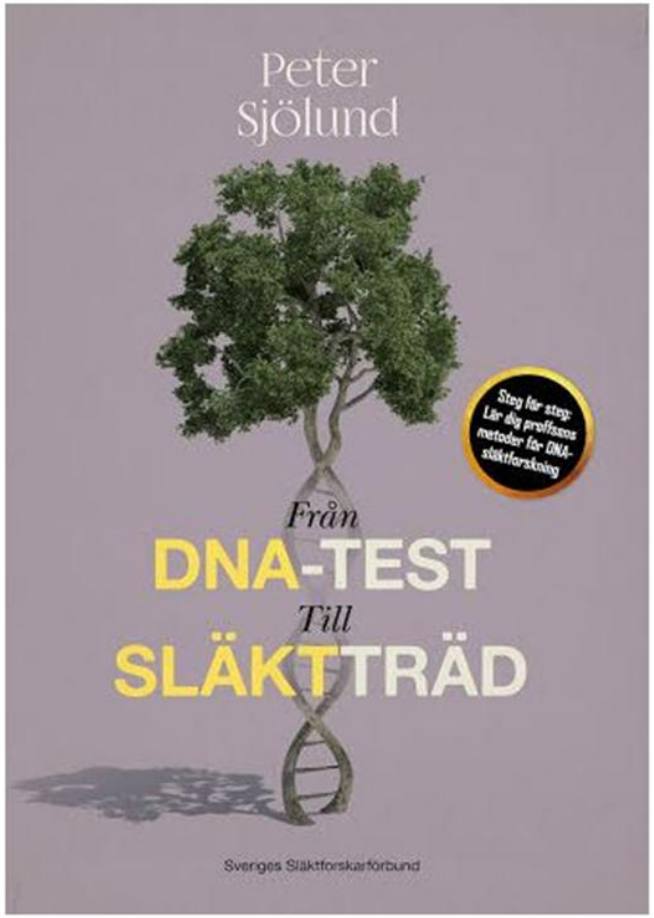

Hemsidor

SeniorNet Salem

ssgg.se

petersjolund.se

Peter Sjölund
SLÄKT & DNA

sagersten.nu

Christina Sagersten
FINDING FAMILY

Facebook-grupper

SeniorNet Salem

DNA-anor

Privat grupp · 11,9 tn medlemmar

Grupp av Christina Sagersten - Finding Family

Finding Family Together - Gemenskapen för DNA-släktforskare

Privat grupp · 899 medlemmar

SeniorNet Salem

TACK !